

Kuchařka kodéra

Základní přísady

Ivo Šnábl

OBSAH:

OBSAH:

Principy

Názvy souborů pro web

Názvy souborů pro web

 Rychlé řešení v TotalCommanderu:

 Problematika klíčových slov

Obrázky

 Základní operace:

 Formáty

 JPEG

 GIF

 PNG 8

 PNG 24

 Vektorové (a další) formáty

 Doostřování

 Kódování

 Formátování

Texty

 Formátování

 Problematika (jazykového) kódování znaků

 Převod z Wordu

 Řešení:

 Tok textu

 Odkazy

 Odrážky

 Tabulky

 Nadpisy

 BackOffice

 Zásadní pokyny a doporučení

Výpisy

 Abecední řazení

 Prioritní řazení

 Dle data založení nebo platnosti (OD – DO)

XHTML Strict

 Validátory:

 Validace platnosti odkazů

 XHTML editory

FAQ

Principy

- Dodržování ISO norem a norem navržených konsorciem W3C
- Přiměřené dodržování zásad přístupného webu, viz. příloha, popř. dle WAI nebo Section 508
- Pravidla českého pravopisu (www.pravidla.cz) a aplikace typografických pravidel v prostředí webu (http://www.typo.cz/_typo/typo-pravidla-uvod.html)
- Efektivita
- Ergonomie
- SEO
- zaměřeno na naše vlastní nástroje: FrontOffice (FO), BackOffice (BO) a integrovaný rich text editor (FCKeditor)

Otázky k zamyšlení:

- The Czech Society for Oncology (CSO) ... patří člen do zvýraznění ?
- optimalizace obrázků ! nepoužívat velké JPEG soubory apod.! screeningové weby,..
- <http://validator.w3.org/> : validace 3 způsoby

Názvy souborů pro web

- Normalizace (pouze ASCII znaky, optimálně do délky 32 znaků, malá písmena).
UNIX vs. Win (case insensitive) – raději vždy malými písmeny!
- Včetně klíčových slov (SEO-like forma) – vynechat stop slova (spojky atd.);
- Není nutné u důvěrných příloh!
- Vhodné verzování příloh (na většině webů je ošetřeno automaticky: ke jménu souboru se vždy připojí unikátní řetězec).
- Offline nástroje pro hromadné odčeštění:
 - CZech (nutno si upravit převodní tabulky)
 - TotalCommander od v. 7.50

Rychlé řešení v TotalCommanderu:

Pomocí nástroje Hromadné přejmenování (označ soubory a potom CTRL+M).

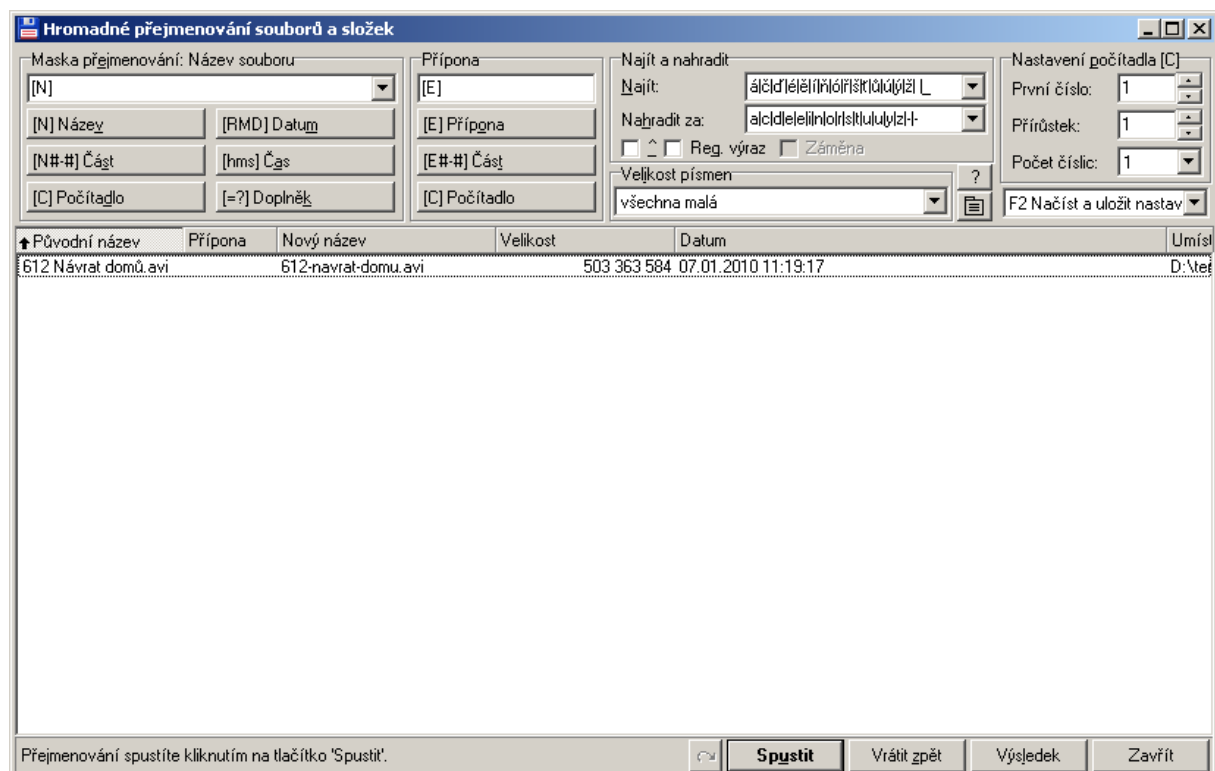
Pole Najít: zadejte sekvenci **á|č|ď|é|ě|í|ň|ó|ř|š|ť|ů|ú|ý|ž|_|**

Pole Nahradit za: zadejte sekvenci **a|c|d|e|e|i|n|o|r|s|t|u|u|y|z|-|-**

Sekvence definuje postupně nahrazované znaky, oddělené |. Na konci si všimněte nahrazení znaků <mezera> a podtržítka _, které se doporučuje nahrazovat rozdělovníkem - („krátkou pomlčkou“).

Dále doporučuji převést velikost písmen: **vše na malá**.

Více najdete v nápovědě pod tlačítkem **?**.

○

Problematika klíčových slov

<http://www.zive.cz/Clanky/Analyzujeme-klicova-slova/sc-3-a-114974/default.aspx>

<http://googlewebmastercentral.blogspot.com/2007/09/improve-snippets-with-meta-description.html>

Obrázky

Základní operace:

převod do RGB

ořez

převzorkování (resampling) do 72 / 96 / 120 DPI

zmenšení velikosti např. <http://www.photoshopessentials.com/essentials/resizing-vs-resampling.php>

korekce a retuše např. <http://www.twistedtreephoto.com/Photoshop%20tutorial/Photoshop%20tutorial1.html>

<http://www.youtube.com/watch?v=IJsJlgztd5U>

Formáty

Funkce uložení pro web – optimalizace kvalita vs. velikost

JPEG

Vhodný pro fotografie, obrázky s barevnými přechody, kompozicemi

Kvalita: dop. 50 – 80 %

Podporuje plnou barevnost.

Nepodporuje průhlednost.

GIF

Vhodný pro grafiky, obrázky s jednolitými barevnými plochami

Kvalita je určena rozsahem indexu barev (1 – 256 barev, což je maximální počet)

+ průhledný (alfa) kanál

Podporuje jednoduchou (100%) průhlednost, pravá průhlednost se simuluje přechodem do barvy pozadí (nutno vždy vybrat alespoň přibližnou barvu pozadí).

Formát PNG 8 i 24 – chyby při vykreslování v IE6, pokud možno tak raději nepoužívat.

PNG 8

Obdoba GIFu, u komplikovanějších grafik má při stejné kvalitě o něco lepší (menší) velikost

PNG 24

Podpora plné barevnosti i pravé průhlednosti (každý bod má kromě své barvy definovanou i průhlednost). Nevýhoda: výsledná velikost souboru.

Nejčastěji se využívá pro průhledné (stínované) webové ikonky ve stylu WinXP. Existuje způsob jak obejít chybu při jejich vykreslování v IE6.

Správné prolnutí poloprůhledného stínu s barvou pozadí ve Firefoxu

Chybné vykreslení průhledného pozadí v Internet Exploreru 6

Vektorové (a další) formáty

Vektorové formáty stále nejsou standardně podporovány, nejdále je SVG (stačí doinstalovat plugin pro zobrazení).

Částečná podpora pro zobrazení formátu TIFF atd..

Doostřování

Po zmenšení (resampling) ve Photoshopu vždy zvolit Filtr / Zostření / Doostřit (cca 50% / 0,5 – 1,5 bodu, práh 1 - 2). Doostřují se tak kontury rozmazané díky metodě bikubického převzorkování. Nutno s citem.

Kódování

Obrázky vždy vkládat v 100% velikosti, sice některé moderní prohlížeče umí vyhlazovat zmenšené obrázky (např. pomocí atributu `width="50%"`), ale např. s GIFy to nikdy nebude ono.

Atributy `width` a `height` vždy vyplňovat, důležité zejména při obtékání.

Vždy vyplňovat atribut `alt` (alternativní popis obsahu obrázku – pro slabozraké, pro textové prohlížeče, pro roboty).

V atributu `title` použít (popisný) název obrázku (indexování vyhledávači obrázků). Moderní prohlížeče jej vždy zobrazují po najetí myši.

- Platí i pro téměř všechny ostatní tagy umožňující atribut `title` - jedná se i tzv. core atribut:

```
<!ENTITY % coreattrs
  "id          ID          #IMPLIED
   class      CDATA      #IMPLIED
   style      %StyleSheet; #IMPLIED
   title      %Text;      #IMPLIED"
>
```

Pozor, FCKeditor atribut `title` v českém překladu označuje jako Pomocný titulek.

V atributu `src` nepoužívat absolutní URL, minimálně to zpomaluje vykreslování.

Formátování

Rámečky, obtékání – pomocí předdefinovaných CSS tříd...

Texty

- Pozor na záměnu číslovek za písmena (0 ... 0, 1 (malé L) ... 1 atd.) a opačně.
- Terminologie: odkaz vs. proklik !! atd.

Formátování

- Nepoužívat vizuální formátovací prvky jako např. `<table border="1" ...` (dle doporučení WAI)
- Naopak `` žádoucí (podpora čtecími zařízeními,..), doporučuje se vč. související interpunkce (dle typografických pravidel): `Toto je důležité: Další text`
- Vzhledem ke špatné čitelnosti kurzívy u malého nevyhlazeného textu doporučuji vyhnout se kurzívě u takového textu.
- Podtržení by mělo být vyhrazeno pouze pro odkazy, tj. nepožít transitional `<u>` nebo CSS `font-style: underline`
- Pokud možno tak vyhnout se „inline formátování“ `style="border:1"` a styly skrýt v samostatných CSS souborech s definovanými třídami. Absenci vhodné třídy lze někdy řešit kombinací několika tříd (v tomto příp. se jedná o 3 třídy):
`<p class="s12 center red">Velký centrovaný červený text</p>`

Problematika (jazykového) kódování znaků

- U starších webů jsme používali Latin2 (ISO-8859-2), jeho nevýhodou je case-sensitive řazení a podpora relativně malé rozšířené množiny ASCII znaků.
Pro kódování v ISO je nutno wordovské formátování vyčistit, nejlépe pomocí schopného XHTML editoru.
- Vše co je po mamoc.cz, resp. **verzi 1.4c** (zjistíte vždy na přihlašovací stránce BackOffice) je v UTF-8 (`utf8_czech_ci` popr. `utf8_bin`). Nevýhoda – přímým vložením z MS Office atd. je možné vložit i některý z neviditelných a nezobrazitelných znaků (např. spec. znak tvrdé mezery) – v prohlížeči se zobrazují např. jako obdélník se symbolem uvnitř atd. Vyjíměčný výskyt.
Výhody silně převažují, v UTF možno vkládat znaky – (–), dvojitě uvozovky,...

Převod z Wordu

XHTML editory nebo i FCKeditor v BO má stále problémy především s novými „invenčními“ tagy z dílny Microsoftu. FCKeditor ponechává v kódu množství inline formátovacích tagů.

Řešení:

Rychlá varianta: vyčistit dokument (speciální znaky, odstranit tj. vypnout Inteligentní značky), přes schránku (podporuje přenos HTML formátování) vložit do editoru (GoLive), zde dočistit a zkopírovat jako kód do webu (BO, hardcoded). Dreamweaver ?

Pomalejší varianta (u větších a komplexnějších kódů): využít některý z online cleanerů nebo např. přes InDesign a jeho mapovací a slučovací mechanismy.

Nejistá budoucnost: CKeditor ?, vlastní čistící stránka (jakmile bude dotažená, pošlu odkaz)

Tok textu

„Měkký enter“ tj. jednoduché odřádkování (SHIFT+ENTER) – využít tam kde by se normálním odřádkováním ztratil kontext / souvislost toku odstavce.

Prázdné řádky pomocí `<p> </p>` (větší mezera kvůli `margin > 0`) nebo `<div> </div>`. Pro IE6 i `<td> </td>`.

Alt. i `<p>
</p>`.

OTÁZKA: Měla by před nadpisem být (extra) mezera?

Jaká je optimální mezera před a za odstavcem nebo odrážkovým seznamem?

Standard vs. `* {margin: 0; padding: 0} ?`

Nedělitelná mezera (měla by být např. za předložkou): `k jezeru`

- umí je některé editory, ale optimálně by to spíš měly řešit prohlížeče.

Prázdné tagy – možnost automatizovaného čištění..

Odkazy

Mezery a interpunkce mimo odkaz, pozor na formátování mezer:

` Toto je nesprávný odkaz :`

Odkazy by měly být v kódu oddělené, oddělit mezerou nestačí, možnosti:

- odřádkování (`<div><p>
`)
- text (např. oddělovníky typu `- | / ::`)
- popř. neviditelný text: `|<a href=`

Pokud klient výslovně vyžaduje aby se odkaz otevíral v novém okně (HTML atribut `target="_blank"`, vypuštěn z XHTML), je možné jej nahradit speciálním JavaScriptovým kódem při zachování pravidel přístupnosti (odkaz funguje i při vypnutém javascriptu).

Odrážky

Pomocí `` a ``!

Typ pomocí CSS.

Odstavce uvnitř odrážky: za použití měkkých rádků.

Tabulky

Zde je obzvláště důležité se vyhnout inline formátování resp. použít s `citem`.

(problémy s `width 100%`, velikostí písma v IE6,...)

```
<table class="bgbrown1" cellpadding="3" cellspacing="1">
  <colgroup class="bglightbrown0"></colgroup><colgroup class="bglightbrown0"></colgroup>
  <tbody>
    <tr>
      <th class="bgbrown1"><strong>Toto je záhlaví tabulky</strong></th>
      <th class="bgbrown1"><strong>Příklady</strong></th>
    </tr>
    <tr>
      <td>Buňka 1</td>
      <td>Buňka 2 .. Alkoholismus</td>
    </tr>
  </tbody>
</table>
```

Nadpisy

Pokud nenásleduje odrážkový seznam, nepoužívat dvojtečky

Tečky na konci jen v případě věty nebo souvětí.

Neměly by být dodatečně opatřeny tagy ``

V následujícím odstavci vždy začínat velkým písmenem.

Vždy se snažit o zachování hierarchie H1 (unikátní), H2, H3, H4...

BackOffice

Zásadní pokyny a doporučení

- Nepoužívat absolutní cesty ani URL, ale relativní vzhledem k webovému kořenu (web root)
- V úložišti na serveru udržovat systematický pořádek, obsah členit do podsložek
 - periodické přírůstky (např. reporty za každý rok) do zvláštních podsložek
 - **názvy podsložek:** analog. situace jako při pojmenovávání souborů. Složky jsou sdíleny všemi jazykovými mutacemi, proto je potřeba dopředu si rozhodnout, který jazyk je primární nebo důležitější a ten potom používat při pojmenování.
Časem se zde bude rozšiřovat „knihovna“ nejčastěji používaných obrázků nebo jiných příloh (nyní obsahuje ikony formátů souborů a vlajky). Návrhy?
- Vyvarovat se všech transitional tagů nebo atributů, bohužel i FCKeditor si s nimi nedokáže poradit a raději je ponechá
- K čemu slouží:
 - titulek
 - krátký titulek
 - generování URL
 - H1 (nepovinný?!)
 - anotace, obsah, zápatí
 - popis, klíčová slova
 - atributy:
 - skrytá stránka
 - privátní stránka
 - dokončeno
 - aktivováno
 - výpisy
 - newslettery a další mailing

Výpisy

Abecední řazení

Většinou zabezpečeno na straně SQL serveru - 100% podpora UTF-8 až ve verzi MySQL 4.1+ (tj. thorin potřebuje upgrade !!!)

Prioritní řazení

Např. u managementu; záznamy je nutno v BO specificky seřadit, nejlépe metodou drag and drop (novější verze BO, někdy je nutné záznamy nejdřív filtrovat dle kategorie, např. ve Fotogalerii), u starších BO – pomocí čísla

Dle data založení nebo platnosti (OD – DO)

Aktuality – standardně se řadí dle data založení (takto je možné s pořadím lépe „operovat“; oproti fixnímu datumu platnosti, které nejčastěji odpovídá datumu akce, např. termínu ukončení konference).

XHTML Strict

Přehled možných prvků: <http://podklady.interval.cz/snizek/69/strict-dtd.html>

Český překlad doporučení W3C: <http://www.zralog.cz/translate/TR/REC-xhtml1-20020801/Overview.php>

Tutoriály: <http://www.jakpsatweb.cz/html/xhtmll.html> , přechod z HTML:
<http://www.sovavsiti.cz/c02012.html>

Neúplná podpora v editorech i v dosavadním editoru BO (FCKeditor), očekáváme novou verzi (CKeditor v.3).

Validátory:

<http://validator.w3.org/> pro 1 stránku nebo část kódu

český validátor: <http://validator.w3.cz/> vlastní interpretace norem!!!

<http://htmlhelp.com/tools/validator/> pro celý website (free verze max. 100 stránek)

Validace platnosti odkazů

Interní v BO pouze pro obsah spravovaný v modulu Plné stránky.

<http://www.dead-links.com/> - 90 % úspěšnost

<http://validator.w3.org/checklink>

Univerzální pomocník

Doplňek „Web developer“ pro Firefox.

Pro vizuální testování v IE

SW IE tester (<http://www.my-debugbar.com/wiki/IETester/HomePage>)

XHTML editory

- GoLive 8, 9
- **Dreamweaver** snad už konečně, ve verzi CS4?
 - lepší čištění MS Office formátování
 - funkční validátor

Hlavní problémy:

- kódování, validace, konverze celého ANEBO částí kódu
- podpora a konverze do XHTML 1.0 STRICT

FAQ

Co je potřeba vykomunikovat a nechat odsouhlasit ohledně grafického návrhu?

Vše je vhodné promítnout do obrázku s grafickým návrhem webu:

- Jaká loga a kde je možné je použít, barevnost (bývá definována grafickým manuálem).
- Jak má web působit („web s lidskou tváří“, corporate, science, ...)
- Formátování nadpisů H1, H2, ..., odkazů; menu a submenu vč. efektu po najetí myši (hover)
- Přehled o základní struktuře webu (umístění a podoba menu)
- Zajištění dostatečného kontrastu odstínů (především text vs. barva pozadí).
Existují ověřovací nástroje.

Co je potřeba před spuštěním nového webu?

Zajistit vyplnění dotazníku (doc, e-mail) nebo nejlépe přímo v MarkTime:

Web studio data

Doména webu:	http://metoda.registry.cz		
Jazykové mutace:	cs, en	Primární jazyk:	cs
Název webu česky:	Management metastatického kostního postižení u pokročilých solidních tumorů: Hodnocení kvality /kontrola kvality v reálné klinické praxi	Název webu anglicky:	Management of METastatic BOne Disease of Any Advanced Solid Tumors: Quality Assurance/Quality Control in Real Clinical Practice
Krátký název webu česky:	METODA	Krátký název webu anglicky:	METODA
Popis webu česky:	Smyslem tohoto projektu je testovat univerzální metodiku hodnocení kvality zdravotní péče a zlepšit monitoring v reálné klinické praxi.	Popis webu anglicky:	The purpose of this project is testing a universal methodology for health care quality assessment and improving monitoring in the real clinical practice.
Klíčová slova česky:	guidelines,doporučení,solidní nádory,nádor,medicína založena na důkazech,crf	Klíčová slova anglicky:	guidelines,solid tumors,tumor,evidence based medicine,crf
Počet úrovní menu:	2,00		
Validační odkaz:	True	IBA odkaz:	True
Analýza přístupů:	False	Vyhledávání:	standardně (pomocí google)
Další požadavky:	umístit logo a anotaci na web oncoq a cebo. anglická mutace bude později.		

Spuštění webu

Vhodné je přidat web „do Google“: <http://www.google.cz/addurl/?continue=/addurl> ,
vyhledávání pomocí Google záleží jak naše stránky jsou zaindexovány (čas: 7 – 14
dnů).

Nutné: přidat na stránky IBA, registry.cz atd. nebo do veřejných katalogů odkaz na náš
web, bez zpětných odkazů to nejde!

Proč náhled stránky v BO není 100% shodný s FO?

BO je provozován v Quirk módu (Frameset nebo XHTML 1.0 Transitional)

Není vždy možné plně uplatnit nebo přímo importovat do FO styly do BO
formulářové tabulky

Světlé zítřky: nová verze by měla při náhledu načítat do náhledového kontejneru
(DIV) přímo příslušnou stránku FO.

Práce s formátováním ve FCKeditoru

Praktická ukázka

Antispamové nástroje

Funkce mailto(), kódování e-mailů ve FCKeditoru

SEO

Next time...

<http://seo-servis.cz/> - SEO audit, analýza kódu, klíčových slov, atd.

Téma: moderování diskusí

<http://www.zive.cz/Clanky/Jak-se-moderuji-diskuze-u-nas-a-v-zahranici/sc-3-a-145563/default.aspx>

Shrnutí: bot maže příspěvky obsahující vybraná slova; redakce prochází příspěvky,
maže, blokuje, někdy pomáhá statistika přijatých a odmítnutých

Další témata na příště

Flash objekty a FLV videa, SEO pod lupou, nové zkušenosti s editory, nová BO a AJAX, ...